

Svinebønder hopper på hokusfokus

Bornholmske Svineproducenter har erfaret at østrigsk bjergkildevand i en stålcylander fjerner okker, kalk, ammoniak og sågar forkølelse

Af Anita Corpas

Over 25 bornholmske svineproducenter er hoppet på noget uforklarligt hokusfokus. Alle har fået monteret stålcylandere med østrigsk bjergkildevand med en tilsyneladende helt utrolig effekt.

Fænomenet hedder Grandervand og stammer fra en østrigsk bjergkilde, og virkningen af vandet mindsker tilsyneladende blandt andet dødeligheden blandt grise, øger kødtilvæksten og tager gyllelugten.

Maskinbladet har været i kontakt med tre hardcore svinproducenter på Bornholm, der sædvanligvis ikke er til mystik og alternativ vidtløftighed.

Ingen ville drikke vandet

Fælles for alle tre landmænd er, at selvom de i nogen grad har erfaret de beskrevne tendenser, er de ikke meget for at stå ved udokumenterede bløde værdier.

Til gengæld vil de gerne tale om det, de kan se – og det de kan måle. Alle tre adspurgte landmænd fik for et år siden et tilbud af den lokale forhandler af Grander Teknologi, som de ikke kunne sige nej til.

- Jeg fik en cylinder med Grander

vand. Og hvis jeg ikke var tilfreds, kunne jeg levere den tilbage, siger landmand og bestyrelsesmedlem i Bornholms Familielandbrug, Flemming Womb-Olsen fra Østermarie. Han leverer årligt 6000 fedesvin og havde indtil for et år siden store problemer med okker i vandet i sin egen boring.

- Grisene ville ikke drikke vandet – ingen ville drikke vandet. Det var helt rødt og smagte af rådne æg.

- Og grisene havde derfor tendens til at stå bag hinandens haler og drikke urinen.

- Vi var nødt til at gøre noget, fortæller Flemming Womb-Olsen, som ikke har tænkt sig nogensinde at levere sin cylinder tilbage.

- Problemet er fuldkommen forsvundet, og vandet smager godt. Og det har ikke bare fjernet okkeren, men også vores problemer med kalk i den private husholdning.

Også hos landmand Peter Kofoed fra Åkirkeby var der problemer med okker i vandet. Han har 540 søer, 14.000 slagtesvin og en fratsstald med 3500 stipladser, fordelt på tre gårde, hvoraf den ene har egen brøndboring.

- Den megen okker i vandet betød, at boringspumpen skulle

skiftes hver 3. måned, siger Peter Kofoed.

- Jeg var meget skeptisk overfor sådan noget. Jeg er normalt ikke til hokusfokus og meget forsigtig med alt, der ikke er dokumenteret, for det der Grandervand er jo bare en beholder svejset ind i en rustfri stålstang, der er fem centimeter i diameter og godt tredive centimeter lang.

Men Peter Kofoed kunne ved selvsyn se dens overraskende effekt på okkeren, og alene besparelsen ved ikke at skulle skifte pumpe, har hurtigt tjent investeringen hjem.

- Nu kan vi tage vand direkte fra pumpen. Vandet er klart, og pumpen har kørt i et helt år. Det er vel lidt som at bruge alternativ medicin.

- Men jeg er rimelig imponeret, siger Peter Kofoed forsigtigt.

Sænker ammoniakværdien

Hos landmand Anders Lassen ved Gudhjem byder en stram miljøgodkendelse ham at sænke ammoniakudledningen med svovl fra sin årlige produktion af 8.500 fedesvin.

Men da den bornholmske godsfærge standsede sin trafik, fik landmanden problemer med at skaffe svovl i tilstrækkelig mængder.

- Regionskommunen gav mig lov til at afprøve Grander Teknologien i fortanken, siger Anders Lassen, der nu har kørt forsøget i knapt et år.

På grund af forsøringsanlægget der tilsætter svovlsyre til gyllen, er der monteret en ph-måler på tanken, så han kan aflæse værdien præcist.

- Konventionelt gylle har en ph-værdi på mellem 7,5 og 7,8, men med Grander er værdien beviseligt sænket til 6,5, og jeg bruger en tredjedel mindre svovl.

- Så jeg sparer helt klart en masse penge på køb af svovl.

Fjerner den skarpe lugt

De to Grander cylindere hos Anders Lassen har dog ikke fjernet gyllelugten helt.

- Det er jeg skuffet over, siger han, men medgiver, at den har fjernet den meget stramme lugt af ammoniak, ligesom han glæder sig over, at han ikke længere har kalktilstoppede vandrørsdyser.

Gården har egen boring, så et øget vandforbrug er ikke direkte målbart.

- Jeg kan se, at grisene drikker mere, og det er min fornemmelse, at jeg bruger mere vand – men jeg kan ikke bevise det, siger Anders Lassen mere forbeholden.

Ligeledes er han tilbageholdene på spøgsmålet om, hvorvidt dødeligheden er faldet, selvom han nu nok mener, det er tilfældet.

- Jeg er jo afhængig af, at leverandøren ikke sender mig en vognfuld problemgrise, så det kan jeg ikke bevise.

Vandfeberen breder sig

Men også i sin private husholdning har familien Lassen fået en Grander cylinder monteret med det resultat, at de alle drikker endnu mere vand end tidligere. Ligesom vandfeberen har bredt sig til landbrugsmedarbejderne, der også har fået monteret Grander Teknologi derhjemme.

- Og for første gang i 15 år er jeg ikke forkølet, det er jeg sædvanligvis altid om vinteren, fortæller Anders Lassen og tilføjer lidt forelegent, at han lige har iværksat et forsøg med en cylinder omkring brændstofslangen på traktoren.

- Det skulle spare diesel - men nu får vi se.

Landmand Anders Lassen på Bornholm bruger Grander Teknologien til at sænke ammoniakudledningen fra sin svineproduktion.

Foto: Carsten Buch